

Aanvulling op vijfde voortgangsrapportage: opvolging 2026

Met de overhandiging van het advies is een nieuwe fase gestart: de opvolging. Het burgerberaad blijft nog een jaar bij elkaar, tot eind 2026, om te monitoren hoe het kabinet en de Tweede Kamer opvolging geven aan het advies. En om proactief met het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en de samenleving over het advies in gesprek te gaan. Deze opvolgingsfase is, zoals we ook hebben geleerd van andere nationale burgerberaden, cruciaal voor het goed laten landen van het advies in de politiek, beleid en de samenleving. Zie ook [het advies dat het kabinet heeft ingewonnen bij wetenschappers en ervaringsdeskundigen uit binnen- en buitenland over sleutelfactoren voor goede opvolging](#). De laatste voortgangsrapportage is verschenen toen de opvolgingsfase net van start ging (februari 2026). Daarom gaan we in dit aanvullende document in op de stand van zaken van de opvolging. Hieronder staan de belangrijkste elementen van de opvolging in 2026.

Team Actie

Het is belangrijk dat het burgerberaad goed kan volgen wat de politiek met zijn advies gaat doen. En dat de deelnemers zoveel mogelijk zelf vertellen over hun ervaringen en het advies. Ook hier geldt weer dat het eigenaarschap van de opvolging zoveel mogelijk bij het burgerberaad zelf ligt. Daarom is Team Actie gevormd. Dit is een groep van op dit moment (april 2026) 33 deelnemers die zich in willen zetten om:

- actief te volgen wat de politiek en andere betrokkenen met het advies doen;
- het burgerberaad en het advies op de agenda te houden;
- met de politiek, ambtenaren en andere betrokkenen in de samenleving in gesprek te gaan.

Concreet nemen deelnemers in Team Actie deel aan één of meer van de volgende activiteiten:

- in gesprek met ambtenaren die de kabinetsreactie voorbereiden;
- in gesprek met de nieuwe ministers;
- in gesprek met Kamerleden;
- het advies presenteren bij organisaties die met de onderwerpen uit de aanbevelingen bezig zijn of die willen leren van de ervaringen van het burgerberaad;
- verhalen vertellen uit het burgerberaad (bijvoorbeeld podcast, video);
- interviews geven aan media;
- andere activiteiten die gedurende het jaar worden vormgegeven.

Team Actie is het enige team dat in de opvolgingsfase actief is en iedereen in het burgerberaad kan zich daarvoor opgeven. Deelnemers hadden tijdens bijeenkomst 7 de gelegenheid om zich op te geven voor Team Actie (eerder Team Monitoring/Opvolging genaamd) en konden zich daarna ook online opgeven.

Op 16 februari en 18 februari 2026 vonden twee online bijeenkomsten plaats met Team Actie waarin we de rol van Team Actie en de activiteiten voor de komende periode verder hebben besproken. Beide bijeenkomsten waren hetzelfde, zodat deelnemers konden kiezen welk moment hen het beste uitkwam. Deelnemers in Team Actie kunnen per keer beslissen of ze aan een activiteit willen

meedoen. Ze kunnen kan altijd weer afhaken of juist weer aanhaken wanneer het hen uitkomt. Wij zorgen er het hele jaar door voor dat iedereen in het burgerberaad op de hoogte is van de activiteiten en dat wie dat wil kan aansluiten bij Team Actie.

Activiteiten opvolging

In gesprek met ambtenaren – 25 februari

Op 25 februari zijn 16 deelnemers naar Den Haag gekomen om met ambtenaren in gesprek te gaan die de kabinetsreactie voorbereiden. Deze bijeenkomst stond in het teken van ontmoeting, het ophalen van verwachtingen van het burgerberaad en het inzichtelijk maken van de stappen om te komen tot een kabinetsreactie. Ook gaven de deelnemers de ambtenaren meer inzicht in de rode draden van hun advies. Daarnaast was de ontmoeting belangrijk om twee werelden met elkaar te verbinden die anders niet snel bij elkaar komen - het burgerberaad en ambtenaren die werken aan de opvolging - en op deze manier in gesprek te blijven, ook in deze fase van het proces. Dit zorgde ervoor dat de ambtenaren geïnspireerd werden door de co-creatieve werkwijze van het burgerberaad en tegelijkertijd zorgde het voor begrip vanuit het burgerberaad voor de uitdagingen waar de ambtenaren tegenaan lopen in hun werk om de kabinetsreactie zo goed mogelijk vorm te geven.

Kennismaking nieuwe ministers – april

In april is er een kennismaking en voortgangsoverleg met de nieuwe minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), de nieuwe minister van Klimaat en Groene Groei (KGG), de voorzitter en een aantal deelnemers.

Publicatie procesverslag – april

Als onafhankelijke projectorganisatie publiceren we het procesverslag, waarin we in detail beschrijven wat we hebben gedaan, hoe we daarmee invulling hebben gegeven aan de randvoorwaarden en de kaders zoals gesteld door het kabinet en de Tweede Kamer, welke ontwerpkeuzes we daarbij hebben gemaakt en wat onze belangrijkste reflecties en lessen zijn. Rond de publicatie organiseren we in de loop van het jaar een aantal workshops, zodat we lessen kunnen delen met uiteenlopende belanghebbenden die zich bezig (willen) houden met democratische vernieuwing, participatie, het luisteren naar burgers en het vormgeven en uitvoeren van burgerberaden en andere vormen van participatieve processen.

Informeel bijeenkomst deelnemers in regio's – april

Tijdens bijeenkomst 7 in september 2025 heeft een groepje deelnemers nagedacht over hoe de deelnemers van het burgerberaad contact met elkaar willen houden. Dat doen zij het liefst door elkaar in hun eigen regio te ontmoeten (in plaats van online). Daarom organiseren we in april in verschillende regio's een bijeenkomst met koffie en thee, zodat de deelnemers die dat leuk vinden elkaar kunnen ontmoeten. Per regio kiezen we een centrale stad en plek, zoals een bibliotheek of een school.

In gesprek met de Tweede Kamer – mei en doorlopend

We bieden de (nieuwe) Kamerleden aan dat een groep deelnemers met hen in gesprek gaat om te vertellen over het proces en advies. Zoals we dat ook in mei 2025 hebben gedaan. Zodat de Kamerleden zich goed kunnen voorbereiden op het debat later dit jaar. Daarnaast zijn alle politieke fracties en de woordvoerders uitgenodigd voor een persoonlijke kennismaking met de voorzitter van het burgerberaad en proberen we de Kamerleden op deze wijze zo goed mogelijk persoonlijk te

informereren over en enthousiasmeren voor het burgerberaad, zijn advies en het belang van politieke opvolging.

Voortgangsoverleg met de ministers – juni

In juni is er een volgend voortgangsoverleg gepland met de ministers van BZK en KGG, de onafhankelijk voorzitter en een aantal deelnemers.

Bijeenkomst kabinetsreactie – mei/juni

We verwachten dat het nieuwe kabinet uiterlijk begin juni met een reactie komt op het advies. We organiseren dan een grote officiële bijeenkomst met het hele burgerberaad, waarin de ministers zelf aan het burgerberaad vertellen welke aanbevelingen het kabinet overneemt, welke niet en waarom. Daarnaast zullen we rond deze bijeenkomst verschillende belanghebbenden uit de samenleving actief betrekken, zodat ook zichtbaar wordt op welke manier de samenleving aan de slag gaat met het advies.

In gesprek met de samenleving – heel 2026

We gaan het hele jaar door in gesprek met maatschappelijke organisaties, bedrijven en andere betrokkenen om samen met deelnemers het proces van het burgerberaad en zijn advies te presenteren. En om hierover in gesprek te gaan en ervaringen en lessen te delen. Zodat niet alleen de politiek, maar zoveel mogelijk belanghebbenden in de samenleving met het advies aan de slag gaan. De afgelopen periode vonden onder andere de volgende activiteiten plaats:

- 4 december 2025: presentatie bij de [lancering van het Strategisch Plan Tegen Voedselverspilling](#)
- 15 december 2025: kennissessie ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
- 22 januari 2026: presentatie in [raadsvergadering Sociaal-Economische Raad](#)
- 26 januari 2026: presentatie [tijdens de Dag van het Beleid](#)
- 3 februari 2026: [presentatie kennissessie](#) ministeries LNVN, KGG en EZ over voedselverspilling
- 9 februari 2026: presentatie [bij het platform Nationaal Programma Verduurzaming Industrie](#)
- 19 februari 2026: [presentatie bij de Wetenschappelijke Klimaatraad](#)
- 26 februari 2026: online learning call [KNOCA](#)
- 3 maart 2026: presentatie voor de [Wetenschappelijke Raad van het Regeringsbeleid](#)
- 10 maart 2026: presentatie bij de coalitie [Anders Reizen](#)
- 12 maart 2026: deelname aan [evenement “Ruimte voor jong Nederland”](#)
- 21 maart 2026: workshops bij [Landelijk Netwerk Burgerberaden](#)

Gedurende het hele burgerberaad voeren we individuele gesprekken met verschillende adviescolleges en -organen, planbureaus en organisaties en (vertegenwoordigers van) belanghebbenden: (koepel)organisaties van sociaaleconomische perspectieven, maatschappelijke organisaties, belangengroepen, en het bedrijfsleven. We hebben onder andere gesproken met de

Sociaal Economische Raad, de Algemene Rekenkamer, de Raad van State, de Wetenschappelijke Klimaatraad, de Wetenschappelijke Raad voor Regeringsbeleid, de Nationale Ombudsman, de Kinderombudsman, het Centraal Planbureau, het Sociaal Cultureel Planbureau, het Planbureau voor de Leefomgeving, VNO-NCW, FNV, CNV, het Interprovinciaal Overleg, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, UNICEF, de Jonge Klimaatbeweging, de Nationale Jeugdraad, Stichting Samen Tegen Voedselverspilling, de NS, Schiphol, Stichting Luchtvaart in Transitie, de Speciaal Regeringsvertegenwoordiger Circulaire Economie, Coalitie Anders Reizen, de Mobiliteitsalliantie, Repair Café, HVC, Koninklijke Nederlandse vereniging voor afval- en reinigingsdiensten en het Platform Nationaal Programma Verduurzaming Industrie.

Op de agenda blijven en voortgang delen – doorlopend

Tijdens het hele jaar organiseren we media-aandacht voor het burgerberaad, zijn advies en de opvolging. Door media uit te nodigen rond de verschillende mijlpalen – met als hoogtepunt de bijeenkomst rond de kabinetsreactie en de slotbijeenkomst – door deelnemers hun verhalen te laten vertellen aan media, en door in voortgangsrapportages en op onze website en eigen sociale media kanalen informatie te delen over de voortgang van het burgerberaad, houden we het burgerberaad op de agenda. En kan de samenleving volgen wat er gebeurt en hoe de politiek en anderen opvolging geven aan het advies.

Deelnemers delen hun ervaringen – lokaal, doorlopend

Naast het vertellen van verhalen aan de media kunnen deelnemers die dat willen, lokaal of regionaal, zelf hun ervaringen in het burgerberaad en het advies delen met anderen: in hun eigen wijk, gemeente, provincie, sportclub of waar dan ook. De deelnemers ontvangen hiervoor onder andere een PowerPoint presentatie, die ze kunnen gebruiken om een presentatie te geven en in gesprek te gaan in hun eigen omgeving.

Bespreking in de Tweede Kamer – september

Na de kabinetsreactie in juni bespreekt de Tweede Kamer het advies van het burgerberaad en de kabinetsreactie in een debat. We verwachten dat dit na het zomerreces, in september, zal gebeuren. Iedereen van het burgerberaad die dat wil, kan bij het plenaire debat zijn en meeluisteren op de publieke tribune.

Slotbijeenkomst – november

Tijdens de laatste officiële (slot)bijeenkomst met het hele burgerberaad in november, bespreekt het kabinet met het burgerberaad hoe opvolging is gegeven aan het advies. We nodigen dan ook de Tweede Kamer uit.

Slotwoord burgerberaad – eind 2026

Tijdens of na de slotbijeenkomst volgt er een slotwoord van het burgerberaad: een soort evaluatie waarin het burgerberaad met heel Nederland deelt hoe het terugkijkt op het proces. En wat het burgerberaad vindt van wat de politiek met zijn advies heeft gedaan. Daarmee is het burgerberaad dan ook officieel afgelopen.